

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, संलग्नीत व

पंडित दीनदयाळ उपाध्याय शिक्षण संस्था संचलित

श्री संत सावता माळी ग्रामीण महाविद्यालय

फुलंब्री, ता. फुलंब्री, जि. औरंगाबाद.

२०१९-२०

राष्ट्रीय सेवा योजना

विशेष शिबीर अहवाल

डॉ. एस. आर. टकले

प्राचार्य

प्रा. नितीन माळेगावकर

डॉ. मंजुषा नळगीरकर

कार्यक्रमाधिकारी

श्री संत सावता माळी ग्रामीण महाविद्यालय

फुलंब्री, ता. फुलंब्री, जि. औरंगाबाद.

राष्ट्रीय सेवा योजना

विशेष शिबिर : २०१९-२०

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष शिबिर दि. ११/०१/२०२० ते १७/०१/२०२० या कालावधीत मौजे लहान्याची वाडी, ता.फुलंब्री, येथे संपन्न झाले. या शिबिरात झालेल्या उपक्रमांविषयी:-

१) शिबीरापूर्व गावभेट

सदर मौजे लहान्याची वाडी हे गाव महाविद्यालयापासून जळगाव रोडकडे जातांना पाल फाट्यापासून ५ किलोमीटर अंतरावर असलेले लहान्याची वाडी येथे सात दिवसीय विशेष शिबिर दि. ११ ते १७ जानेवारी २०२० या दरम्यान घेण्यात आले. गावातील स्वच्छतेचा प्रश्न सोडविण्यासाठी आणि गाव वृक्षाच्छादीत करण्याच्या हेतूने "स्वच्छता" ही मुख्य थिम घेऊन काम करण्याचे ठरले.

शैक्षणिका वर्ष २०१९-२० च्या शिबिराच्या आयोजनासंदर्भात दि. ०७ जानेवारी २०२० रोजी सकाळी ८.०० वा. मौजे लहान्याची वाडी येथे शिबिरपूर्व गावभेटीचे म्हणजेच ग्रामस्थांसोबत बैठकीचे आयोजन करण्यात आले. या बैठकीत सर्व ग्रामस्थांना व्यक्त केलेल्या मनोगतानुसार गावात ठिकठिकाणी असलेल्या मोकळ्या जागेवर जमलेल्या कचरा व गवत स्वच्छ करणे, हागणदारीचा प्रश्न मिटविण्यासाठी काही शौच खड्डे करणे आवश्यक असल्यामुळे यावर सर्वांचे एकमत झाले. करिता महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. आर. टकले व गावच्या सरपंच श्रीमती सौ. कल्पनाताई लहाने यांच्या संमतीनुसार सदर शिबिराची निकड म्हणून ग्रामस्वच्छता व पर्यावरण संवर्धन जागृती या विषयावर भर देण्याचे ठरवल्या गेले.

त्यानंतर कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर यांनी परत दिनांक ०९ जानेवारी २०२० रोजी लहान्याची वाडी गावास भेट देऊन शिबिराची निवास व्यवस्था, कार्यक्रमाचे ठिकाण इ. बाबी निश्चित केल्या. त्यासाठी दि. १० जानेवारी २०२० रोजी स्वयंसेवकाचे शिबिरपूर्व प्रशिक्षण घेण्यात आले. यावेळी प्रा. नितीन माळेगावकर व डॉ. मंजुषा नळगीरकर यांनी स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले.

२) आगमण

शिबीर पूर्ण सात दिवसाचे होण्यासाठी एक दिवस आगोदर म्हणजे दिनांक १० जानेवारी २०२० रोजी लहान्याची वाडी गावात स्वयंसेवक मुक्कामी गेले व दुसऱ्या दिवशीच्या कार्यक्रमासाठी आवश्यक सर्व सुविधांचे व्यवस्थापन केले.

३) उद्घाटन

दिनांक ११ जानेवारी २०२० रोजी सकाळी ९.३० वा.शिबिराचे उद्घाटन ठेवण्यात आले होते. या कार्यक्रमासाठी उद्घाटक म्हणून डॉ. सतीष जाधव (प्राचार्य, राजर्षी शाहू कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, पाथ्री) लाभले होते, त्यांच्या हस्ते शिबिराचे उद्घाटन करण्यात आले. उद्घाटन प्रसंगी बोलत असतांना डॉ. सतीष

जाधव म्हणाले की, त्यांच्या व्यक्तिमत्व विकासात राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे महत्त्वाचे योगदान राहिले आहे. त्यांनी राष्ट्रीय सेवा योजनेचे महत्त्व उपस्थित ग्रामस्थांना व विद्यार्थ्यांना पटवून सांगितले व राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विद्यार्थ्यांचा सर्वांगिन विकास होत असतो असे म्हणाले. ग्रामीणा भागातील महत्त्वाचा प्रश्न म्हणजे स्वच्छता आणि पर्यावरण संवर्धन होय. त्यासाठी गावातील सर्व नागरिकांना आपसातील मतभेद मिटवून एकत्र येणे गरजेचे आहे, असे जाधव यांनी मत मांडले. याप्रसंगी प्रमुख पाहूणे म्हणून डॉ. ज्ञानेश्वर पाश्रीकर (गटसमन्वयक, रा.से.यो. डॉ. बा. आं. म. वि. औ.बाद) श्री. कांबळे (पोलीस उपनिरीक्षक, फुलंब्री पोलीस स्टेशन) गावच्या सरपंच सौ. कल्पना लहाने, तंटामुक्तीचे अध्यक्ष श्री. विष्णू लहाने (पोलीस पाटील), श्री. बाळू रोकडे (ग्रामसेवक), सौ. परिघाबाई बहादुरे (पंचायत समिती सदस्य) इ. उपस्थित होते. श्री. कांबळे व डॉ. ज्ञानेश्वर पाश्रीकर यांनी शिबिरार्थींना शुभेच्छा दिल्या. उद्घाटन समारंभाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. आर. टकले हे होते. त्यांनी आपल्या अध्यक्षीय भाषणात गावकऱ्यांकडून विद्यार्थ्यांना सात दिवसीय शिबिरासाठी त्यांच्या सहभागाची व सहकार्याची अपेक्षा केली. याप्रसंगी महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य डॉ. पी. एम. कल्याणकर, जिल्हा परिषद हायस्कूलच्या मुख्याध्यापिका, प्राध्यापक वृंद आणि गावकरी उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर यांनी केले. उपस्थितांचे आभार राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग प्रतिनिधी श्री. अमोल डकले यांनी मानले.

४) योग-प्राणायाम व शारीरिक कसरती

शिबिरात दररोज सकाळी योग-प्राणायाम व शारीरिक कसरती सत्राचे आयोजन करण्यात आले होते. यात महाविद्यालयातील कार्यक्रमाधिकारी व एन.एस.एस.प्रतिनिधी यांनी पहाटे ६.०० ते ७.०० या वेळेत योग, सुर्यनमस्कार, विविध आसणे जसे सर्वांगासन, चक्रासन, वज्रासन इत्यादी प्रकार शिकविले.

५) शिबिरातील नाविन्यपूर्ण उपक्रम

१. स्वच्छतेसाठी व वृक्ष संवर्धनासाठी प्रभात फेरी:- गावकऱ्यांना स्वच्छतेचे महत्त्व पटावे तसेच एक वृक्ष आपल्या जीवनात किती महत्त्वाचे योगदान देते याविषयी जनजागृती करण्यासाठी प्रभात फेरी काढण्यात येत होती.
२. हगणदारी मुक्तीसाठी जनजागृती:- गावकऱ्यांनी आपले गाव स्वच्छ रहावे म्हणून उघड्यावर शौचाला जाऊ नये. उघड्यावर शौच केल्यामुळे कोण-कोणत्या आरोग्य विषयक समस्या निर्माण होऊ शकतात या विषयी स्वयंसेवकांनी गावकऱ्यांना मार्गदर्शन केले.
३. एच.आय.व्ही. (एड्स) विषयी जनजागृतीसाठी रक्त तपासणी शिबिर:- दिनांक १३ जानेवारी २०२० रोजी फुलंब्री येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रातील लॅबटेक्निशन श्री. चौबे व श्रीमती काथार यांनी शिबिरातील सर्व स्वयंसेवक, प्राध्यापक आणि गावकऱ्यांची रक्त तपासणी करून त्यांना एड्स आहे अथवा नाही याविषयीचा अहवाल लगेच दिला. तसेच एड्स आजार विषयी विद्यार्थी व गावकऱ्यांना माहिती दिली. सदरील शिबिरात १०५ व्यक्तींची एच.आय.व्ही. टेस्ट करण्यात आली. ऊन लोकांना स्वच्छतेचे महत्त्व पटवून सांगितले.

- ६) **सामाजिक सलोख्यासाठी मकर संक्रात निमित्त हळदी - कुंकू कार्यक्रमाचे आयोजन:-** महाविद्यालयातील स्वयंसेविकांचा गावातील महिला मंडळींशी सलोखा कायम रहावा म्हणून शिबिर समारोपाच्या दिवशी सकाळी सामुहिक हळदी - कुंकू व वान वाटपाचा कार्यक्रम घेण्यात आला. महाविद्यालयातील ४० स्वयंसेविकांनी गावातील महिलांना देण्यासाठी तीळगूळ व वानाचे सामान आणले होते. स्वयंसेविकांनी तसेच गावातील काही महिलांनी तीळगूळ, हळदी - कुंकू आणि वान याचे एकमेकींना आदन प्रदान केले. एक आनंददायी सोहळा पार पडला.
- ७) **व्यवनाधिनते विषयी जनजागृती:-** ग्रामस्वच्छतेच्या वेळेस स्वयंसेवकांना मोठ्या प्रमाणात दारुच्या बाटल्या सापडल्या. तसेच काही गावकऱ्यांनी चर्चे दरम्यान असे सांगितले की, गावात ९०% दारुची व्यसनाधिनता आहे, ज्यामुळे गावाचा म्हणावा तसा विकास होत नाही. म्हणून गावकऱ्यांशी व्यसनाधिनतेचे दुष्परिणाम कळावेत म्हणून विविध व्याख्याने, कार्यक्रम व प्रभात फेरीच्या माध्यमातून जनजागृती करण्यात आली.
- ८) **श्रमदान:-** शिबिरात दररोज सकाळी ८.०० ते १२.३० या वेळेत श्रमदान घेण्यात आले. यात पुढील कामे करण्यात आली.
१. **गावाची व सार्वजनिक ठिकानांची सफाई:-** शिबिराच्या पहिल्या व उद्घाटन समारंभाच्या प्रसंगी स्वयंसेवकांनी गावातील सार्वजनिक ठिकानावरील व निवासाच्या ठिकानाची साफ सफाई केली. समाज मंदिराभोवतालचा परिसर स्वच्छ केला. गावातील सार्वजनिक ठिकाणे, शासकीय कार्यलये व शाळेचा आजुबाजुचा परिसर स्वच्छ केला व रस्त्याच्या आजुबाजुला जमा झालेला कचरा गोळा करून त्याची व्यवस्थित विल्हेवाट लावण्यात आली.
 २. **नादुरूस्त नाल्यातील गाळ व कचरा साफ-सफाई:-** सांडपाण्याची विल्हेवाट लावण्यासाठी ओपन ड्रेनेज लाईन आहे. परंतु सततच्या वापरामुळे त्यात केरकचरा जाऊन बंद झाल्यामुळे सांडपाणी रस्त्यावरून वाहत असे. नादुरूस्त नाला दुरूस्त करून त्यातील केरकचरा स्वयंसेवकांनी साफ केला.
 ३. **वृक्षारोपन:-** गावातील प्रवेशद्वारापासूनच्या मुख्य रस्त्याच्या दोन्ही बाजूला शिवबाभूळ, आंबा, शिसम, चिंच, कडूलिंब इ. वृक्ष लावले गेले. त्यासाठी स्वयंसेवकांनी ग्रामस्थांनी खड्डे केले होते. त्यात मकर संक्रांतीच्या शुभ दिनी दिनांक १५ जानेवारी २०२० रोजी २० वृक्षांची रोपण करण्यात आली. जि. प. शाळेच्या तसेच गणेश मंदीर परिसरात देखील १० वृक्ष लावण्यात आले. सदरील वृक्षारोपन कार्यक्रमास गावातील प्रतिष्ठित व्यक्ती, प्राध्यापक आणि स्वयंसेवक हजर होते.
 ४. **जि. प. शाळेच्या दोन वर्ग खोल्यांची सफाई:-** जि. प. शाळेच्या दोन वर्ग खोल्या गेल्या ५ वर्षांपासून बंद होत्या. एका वर्ग खोलीत तर कटींगच्या दुकानाचे साहित्य व केस पडलेले होते. या दोन्ही वर्ग खोल्यात गुडघ्यापर्यंत धूळ, माती, विष्टा पडलेली होती. जी स्वयंसेवकांनी एका दिवसात स्वच्छ केली. ज्यामुळे अनेक वर्षांपासून बंद असलेल्या दोन वर्ग खोल्या आता विद्यार्थ्यांना अध्ययनासाठी वापरता येत आहे.
 ५. **शौच खड्डे खोदणे:-** गावातील ज्या कुटुंबाकडे शौचालये नव्हती अशा ४ कुटुंबाला स्वयंसेवकांनी ५x६ फुटाचे शौच खड्डे खोदून दिले. एक शौच खड्डा जि. प. शाळेच्या परिसरात खोदण्यात आला. असे ५ शौचखड्डे खोदले गेले.

१) बौद्धिक सत्र

विद्यार्थ्यांच्याविविध कला गुणांचा विकास व्हावा व विद्यार्थ्यांचे व्यक्तीमत्व बहरावे या कल्पनेतून विद्यार्थीमुख बौद्धिक सत्रांचे आयोजन करण्यात आले होते. शिबिरात दररोज दुपारी ३ ते ४.३० या वेळेत बौद्धिक सत्र ठेवण्यात आले होते.

१. दिनांक ११ जानेवारी २०२०:- रोजी बौद्धिक सत्रात प्रा. नितीन माळेगावकर, डॉ. मंजुषा नळगीरकर व प्रा. बाबासाहेब लहाने यांनी एन. एस. एस. शिबिराचे नियोजन व परिचय सत्र घेतले. ज्यात सात दिवसात केल्या जाणाऱ्या कामाचे नियोजन, विद्यार्थ्यांनी कोणती शिस्त राखावी याविषयी मार्गदर्शन केले. तसेच विद्यार्थ्यांनी आपसात स्वतःचा परिचय करून दिला.
२. दिनांक १२ जानेवारी २०२०:- रोजीच्या बौद्धिक सत्रात महाविद्यालयातील एन. एस. एस. विभागात प्रभावीपणे कार्य केलेल्या माजी स्वयंसेवक मेळावा आयोजित करण्यात आला होता. या मेळाव्यात सुहास दुतोंडे, पंकज साळवे, संदीप साळवे, सुनिल डिडोरे, गोरक्ष मंडळ यांनी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला. माजी स्वयंसेवक मेळाव्याचे अध्यक्षस्थान प्रा. बाबासाहेब लहाने यांनी भूषविले.
३. दिनांक १३ जानेवारी २०२०:- रोजी "व्यसनमुक्ती" या विषयावर महाविद्यालयातील सहाय्यक प्राध्यापक, डॉ. संजीवकुमार पांचाळ यांनी स्वयंसेवकांना व्यसनाधिनतेचे दुष्परिणाम व व्यसनाधिनते पासून दूर राहण्यासाठी सविस्तर मार्गदर्शन केले. अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे हिंदी विभागाचे प्राध्यापक डॉ. सुरेश मुंढे यांनीही स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले.
४. दिनांक १४ जानेवारी २०२०:- रोजी पंडित दीनदयाळ उपाध्याय शिक्षण संस्थेचे सचिव, श्री. शामसुंदर नाईक यांनी शिबिरास सदिच्छा भेट दिली. शिबिरातील स्वयंसेवकांशी उन्नत भारत अभियान आणि ग्रामविकास या विषयावर चर्चा केली. तसेच दुपारच्या सत्रास राष्ट्रीय सेवा योजनेचे जिल्हा समन्वयक प्रा. डॉ. टी. आर. पाटील यांनी भेट दिली. आपत्ती व्यवस्थापन या विषयावरील बौद्धिक सत्रास प्रमुख वक्ते म्हणून डॉ. ज्ञानेश्वर पाथीकर हे लाभले होते. त्यांनी आपत्ती व्यवस्थापन म्हणजे काय?, आपत्ती प्रकार आणि स्वयंसेवकाची जबाबदारी या विषयी सविस्तर मार्गदर्शन केले. सत्राचे अध्यक्षस्थान डॉ. टी. आर. पाटील यांनी भूषविले. डॉ. पाटील यांनी अध्यक्षीय समारोपात स्वच्छता व पर्यावरण संवर्धन या संकल्पने मागील विद्यापीठाची भूमिका या विषयी सविस्तर मार्गदर्शन केले. तसेच कोल्हापूर येथील पूर ग्रस्तांना मदतीसाठी विद्यापीठाच्या एन. एस. एस. प्रतिनिधींनी केलेल्या कामाचे अनुभव कथन ही केले. सरांनी विद्यार्थ्यांसाठी अॅपल बोर आणले होते. ज्याचे वाटप कार्यक्रमानंतर करण्यात आले. बौद्धिक सत्र संपल्यावर पाटील सरांनी शिबिरात आत्तापर्यंत केलेल्या कामाची पाहणी केली व विद्यार्थ्यांच्या कामाचे कौतुक केले.
५. दिनांक १५ जानेवारी २०२०:- रोजी बौद्धिक सत्रात "एड्स जनजागृती" या विषयावर महाविद्यालयाचे क्रीडा संचालक डॉ. संदीप जगताप यांनी स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले. अध्यक्षीय समारोपात डॉ. महेश थोरात यांनी स्वयंसेवकांना एड्स पासून दूर राहण्याचे आवाहन केले.

१०) व्याख्यान सत्र:

शिविरात सायंकाळी ७ ते ९ या वेळेत व्याख्यान सत्र ठेवण्यात आले होते. या माध्यमातून ग्रामस्थांना व स्वयंसेवकांना ग्रामीण समाज जीवनाशी निगडित विविध विषयावर समाजातील तज्ज्ञ व्यक्तींचे मार्गदर्शनपर विचार ऐकण्याची संधी निर्माण करण्यात आली.

१) विविध शासकीय कृषी योजना:- दिनांक ११ जानेवारी २०२० रोजी सिल्लोड येथील कृषी अधिकारी श्री. व्ही. आर. गोराडे श्रश्रयांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. श्री. गोराडे यांनी कृषी विकासासाठी शासनाच्याश्रश्र अश्रालेल्या विविध शासकीय योजनांविषयी गावकऱ्यांना मार्गदर्शन केले. शासनामार्फत राबविल्या जाणाऱ्या पिकविमा योजना, बि-बियाणे खरेदी अनुदान योजना, पिक कर्ज योजना, विहीर अनुदान योजना, शेततळे योजना, टिंबक सिंचन योजना, फळबाग अनुदान योजना, रेशीम शेती योजना इ. योजनांविषयी गोराडे यांनी गावकऱ्यांना सविस्तर मार्गदर्शन केले. तसेच गावकऱ्यांच्या मनात विविध योजनांविषयी असलेल्या शंकाचे निरसन केले. यावेळी कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी गावाचे पोलीस पाटील श्री. बाळू रोकडे यांची उपस्थिती होती.

२) ग्रामस्वच्छता काळाची गरज:- दिनांक १२ जानेवारी २०२० रोजी प्रसिद्ध व्याख्याते डॉ. जी. आर. परडे यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. श्री. परडे यांनी त्यांच्या व्याख्यानास ग्रामस्वच्छता काळाची गरज हा विषय मांडला. या प्रसंगी ते म्हणाले की, ग्रामविकासातील सर्वात मोठा अडसर म्हणजे गावातील अस्वच्छता होय. आज बरीच गावे हागणदारी मुक्त झाली नाहीत. गवात दारा समोरील कचऱ्याचे व्यवस्थापन योग्य रितीने होत नाही, अंतर्गत नाल्यांची व्यवस्था नाही यामुळे रोगराई निर्माण होऊन गावातील व्यक्तींचे आरोग्य धोक्यात येत आहे. त्यासाठी ग्रामस्वच्छता काळाची गरज बनली आहे. डॉ. परडे यांनी ग्रामगितेतील तुकडोजी महाराज यांच्या अभंगाचे संदर्भ देऊन गावकऱ्यांना ग्रामस्वच्छतेचे महत्त्व पटवून सांगितले. कार्यक्रमाचा अध्यक्षीय समारोप करतांना महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य डॉ. पी. एम. कल्याणकर यांनी ग्रामस्वच्छते बरोबरच व्यक्तिगत स्वच्छता ठेवण्याचे आवाहन केले. सदरील व्याख्यान कार्यक्रमास ग्रामस्थांचा चांगला प्रतिसाद लाभला.

३) महिला आरोग्य आणि शिक्षण:- दिनांक १३ जानेवारी २०२० रोजी सकाळी ९ ते १० या वेळेत गावातील महिलांसाठी गणपती मंदीर येथे विशेष व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. कार्यक्रमाधिकारी डॉ. मंजुषा नळगीरकर यांनी गावातील महिलांशी महिला आरोग्य आणि शिक्षण या विषयावर संवाद साधला. याप्रसंगी त्या म्हणाल्या की प्रत्येक कुटुंबात मुलाला आणि मुलीला शिक्षणाची समान संधी मिळाली पाहिजे. महिला शिक्षित झाल्या तरच त्या स्वावलंबी बनतील व जीवनात येणाऱ्या अडचणींना सामर्थ्याने तोंड देतील. ग्रामीण महिलांमध्ये अनेमिया, थायरॉईड, बी. पी., शुगर, गर्भपिशवीशी संबंधित विविध आजार पहायला मिळतात. म्हणून महिलांनी आपल्या आरोग्याची काळाची घेण्यासाठी योग्य आहारा सोबतच योगा-प्राणायाम करणे गरजेचे आहे. कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थान गावच्या सरपंच सौ. कल्पनाताई लहाने यांनी भूषविले. कार्यक्रमाला गावातील महिलांचा चांगला प्रतिसाद मिळाला.

४) शिवनिती आणि प्रासंगिकता:- दिनांक १३ जानेवारी २०२० रोजी महाविद्यालयातील इतिहास विभाग प्रमुख प्रा. विजय पांडे यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. प्रा. विजय पांडे यांनी शिवनिती आणि

प्रासंगिकता या विषयावर गावकऱ्यांना सविस्तर मार्गदर्शन केले. शिवाजी महाराजांचे शेतकऱ्यांसंदर्भात आणि कृषी क्षेत्राच्या विकासासंदर्भात जे विचार होते ते आजही कसे उपयोगी ठरू शकतात याविषयी त्यांनी गावकऱ्यांशी चर्चा केली आणि शिवाजी महाराजांचे कृषी विषयक विचार जीवनात अंगिकारण्याचे आवाहन केले. कार्यक्रमासाठी अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयातील वाणिज्य शाखेचे विभाग प्रमुख डॉ. महेश थोरात यांची उपस्थिती होती.

५) **पशुधन व्यवस्थापन:-** दिनांक १४ जानेवारी २०२० रोजी सायंकाळच्या व्याख्यान सत्रात फुलंब्री येथील पशुधन विकास अधिकारी डॉ. विजय थोरात यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. डॉ. थोरात यांनी आपल्या व्याख्यानात पशुधन व्यवस्थापन या विषयावर ग्रामस्थांना मार्गदर्शन केले. कृषी क्षेत्राला पुरक व्यवसायाची जोड मिळाली तर शेतकऱ्यांची आर्थिक स्थिती सुधारू शकते त्यासाठी शेतकऱ्यांनी आपल्याकडे असलेल्या पशुधनाचे (शेळी, मेंढी, कोंबडी, वराह इ.) योग्य व्यवस्थापन करावे. पशुधन व्यवस्थापनाच्या तांत्रिक बाबींची माहिती श्री. थोरात यांनी दिली. फुलंब्री येथील बंदीस्त शेळीपालन उद्योजक श्री. रवी राजपूत यांनी आपल्या अध्यक्षीय समारोपात बंदीस्त शेळीपालन उद्योग शेतकऱ्यांना कसा किफायतशिर ठरू शकतो याविषयी मार्गदर्शन केले.

६) **पाणी फाऊंडेशनची जल संवर्धनातील भूमिका:-** दिनांक १५ जानेवारी २०२० रोजी पाणी फाऊंडेशनचे कार्यकर्ते श्री. अस्लम बेग यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. श्री. अस्लम बेग यांनी आमीर खान आणि किरणराव यांची एन. जी. ओ. असलेली पाणी फाऊंडेशनच्या माध्यमातून मराठवाड्यातील दुष्काळग्रस्त गावात जलसंधारणाची कामे कश्या पद्धतीने करण्यात आली आहेत याविषयी श्री. बेग यांनी सविस्तर मार्गदर्शन केले. पाणी फाऊंडेशन गावातील सर्व गावकऱ्यांना सोबत घेऊन नदी खोलीकरण, शेततळे बंधारे, बंधारे बांधणे, तळ्यातील गाळ काढणे इ. कामे करतात. जलसंवर्धनासाठी शासनावर अवलंबून न राहता सामुहिक प्रयत्न होणे गरजेचे आहे असे मत श्री. बेग यांनी मांडले. कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थान महाविद्यालयाचे राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. रामकिशन लोमटे यांनी भूषविले.

७) **मा. ना. श्री. हरिभाऊ बागडे (नाना) यांची सदृच्छा भेट:-** दिनांक १५ जानेवारी २०२० रोजी संस्थेचे अध्यक्ष व माजी विधानसभा अध्यक्ष श्री. हरिभाऊ बागडे (नाना) यांनी शिबिरास सायंकाळच्या सत्रात भेट दिली आणि गावकऱ्यांशी संवाद साधला. श्री. हरिभाऊ बागडे (नाना) यांनी गावकऱ्यांशी ग्रामस्वच्छता, कृषी विकास, जलसंवर्धन आदी विषयावर चर्चा केली.

८) **बदलते हवामान व पिक पद्धती आणि ठिंबक सिंचन:-** दिनांक १६ जानेवारी २०२० रोजी सामाजिक कार्यकर्ते श्री. जी. बी. खंडागळे आणि महाविद्यालयातील हिंदी विभागाचे प्रमुख डॉ. दत्तात्रय येडले यांच्या व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. श्री. जी. बी. खंडागळे यांनी "बदलते हवामान व पिक पद्धती" या विषयावर मार्गदर्शन केले. मराठवाड्यात मागील पाच वर्षांपासून दुष्काळजन्य परिस्थिती आहे. यावर्षी पाऊस चांगला झाला असला तरी तो पुढे होईलच असे नाही. अल्प पर्जन्यमान आणि बदलते हवामान लक्षात घेता आपण आपली पिक पद्धती देखील बदलली पाहिजे. ज्या पिकांना कमी पाणी लागते, ज्या पिकांवर रोगराई पडत नाही अशी पिके घेण्याचा प्रयत्न शेतकऱ्यांनी केला पाहिजे असे मत श्री. खंडागळे

यांनी व्यक्त केले. डॉ. दत्तात्रय यांनी "टिंबक सिंचन" या विषयावर ग्रामस्थांना मार्गदर्शन केले. टिंबक सिंचनच्या माध्यमातून पिकांच्या मुळाला व जेवढे आवश्यक आहे तेवढेच पाणी देता येते ज्यामुळे पाण्याचा अपव्यय न होता चांगले पिक घेता येते असे मत डॉ. येडले यांनी व्यक्त केले. शासन टिंबक सिंचनासाठी अनुदान देते त्यामुळे अधिकाधिक शेतकऱ्यांनी या योजनेचा लाभ घ्यावा असे आवाहन त्यांनी केले. याप्रसंगी कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थान महाविद्यालयाचे इंग्रजी विभाग प्रमुख डॉ. अश्विन रांजणीकर यांनी भूषविले होते.

११) सांस्कृतिक कार्यक्रम

गावकऱ्यांचे मनोरंजनातून उद्बोधन व्हावे या दृष्टिने शिबिरात अनेक सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन ९.३० ते १०.३० करण्यात आले.

१. दिनांक ११ जानेवारी २०२० रोजी गावकऱ्यांचा व शिबिरार्थींचा संवाद घडवून आणला.
२. दिनांक १३ जानेवारी २०२० रोजी लहान्याची वाडी येथील महिला मंडळींनी ओवी व लोकगिते यांचे सादरीकरण केले.
३. दिनांक १५ जानेवारी २०२० रोजी गावातील लहान मुलांचा आणि स्वयंसेवकांचा सांस्कृतिक कार्यक्रम सादर करण्यात आला.

१२) शिबीर समारोप

दिनांक १७ जानेवारी २०२० रोजी दुपारी २ ते ५ या वेळेत शिबिराचा समारोप झाला. यावेळी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ औरंगाबादच्या वतीने राष्ट्रीय सेवा योजनेचे जिल्हा समन्वयक डॉ. संजय सांभाळकर हे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. याप्रसंगी मार्गदर्शन करतांना ते म्हणाले की राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या माध्यमातून युवकांमध्ये सामाजिक जाणिव निर्माण केली जाते. शिबिराच्या माध्यमातून युवकांमध्ये सामाजिक जाणिव निर्माण केली जाते. ही सामाजिक जाणिव घेऊन तयार झालेला युवक त्याच्या भविष्यकाळात समाज व राष्ट्र विकासात मोलाचे योगदान देऊ शकतो. या समारोप समारंभास श्री. पंढरिनाथ लहाने, तंटामुक्तीचे अध्यक्ष श्री. विष्णू लहाने, ग्रामपंचायत सदस्य श्री. गणेश लहाने व ग्रामस्थ उपस्थित होते. श्री. विष्णू लहाने यांनी तुकडोजी महाराज यांचा फोटो महाविद्यालयास भेट दिला. याप्रसंगी प्रा. नितीन माळेगावकर यांनी शिबिर कार्यक्रमातील विविध उपक्रमांचे अहवाल वाचन केले. त्यानंतर शिबिरासंदर्भातील मनोगते गावकऱ्यांनी व्यक्त केली. ज्यात श्री. पंढरिनाथ लहाने व श्री. विष्णू लहाने या ग्रामस्थांचा समावेश होता. स्वयंसेवकांपैकी श्री. अमोल डकले, श्री. राहूल सरोदे, कु. रुपाली नागरे, कु. मानसी पवार इ. यांनी आपली मनोगते व्यक्त केली. समारोप सत्रास अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. आर. टकले यांनी असे मत व्यक्त केले की, गावाचा विकास सामुहिक प्रयत्नातून होऊ शकतो त्यासाठी गावकऱ्यांनी आप-आपसातील मतभेद, गट-तट बाजूला ठेवून एकत्र येणे गरजेचे आहे. समारोप सत्रास ग्रामस्थ, महिला, महाविद्यालयातील प्राध्यापक व स्वयंसेवक यांची उपस्थिती होती. शिबिर समारोप सत्राचे आभार डॉ. मंजुषा नळगीरकर यांनी मांडले.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, संलग्नीत व

पंडित दीनदयाळ उपाध्याय शिक्षण संस्था संचलित

श्री संत सावता माळी ग्रामीण महाविद्यालय

फुलंब्री, ता. फुलंब्री, जि. औरंगाबाद.

२०१९-२०

राष्ट्रीय सेवा योजना

नियमित कार्यक्रम अहवाल

डॉ. एस. आर. टकले

प्राचार्य

प्रा. नितीन माळेगावकर

डॉ. मंजुषा नळगीरकर

कार्यक्रमाधिकारी

श्री संत सावता माळी ग्रामीण महाविद्यालय, फुलंब्री
राष्ट्रीय सेवा योजना
नियमित कार्यक्रम अहवाल
२०१९-२०

- १) **आव्हान - चान्सलर्स ब्रिगेड - आपत्कालीन व्यवस्थापन प्रशिक्षण शिबीर:-** डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद येथे चान्सलर्स ब्रिगेड या राज्यस्तरीय व्यवस्थापन प्रशिक्षण शिबिरासाठी औरंगाबाद जिल्ह्याच्या समुहाची निवड चाचणी घेण्यात आली होती. यामध्ये श्री संत सावता माळी ग्रामीण महाविद्यालयाचे दोन स्वयंसेवक राजु खरात व गजानन भोकरे हे गेले होते. यावेळी महाविद्यालयाचे राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर देखिल उपस्थित होते. प्रा. माळेगावकर यांनी निवड समिती मध्ये सदस्य म्हणून त्या दिवशी दिवसभर काम पाहिले. या निवड चाचणीमध्ये बी. ए. द्वितीय वर्षामधील राजु खरात या (मे २०१९) या स्वयंसेवकाची नांदेड येथे होणाऱ्या शिबिरासाठी निवड झाली. दि. २५ मे ते ३ जून या दरम्यान स्वामी रामानंद तीर्थ विद्यापीठ, नांदेड येथे झालेल्या १० दिवसीय आव्हान चान्सलर्स ब्रिगेड राज्यस्तरीय आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण शिबिर येथे राजू जिजा खरात या स्वयंसेवकाने सहभाग नोंदविला व यशस्वीरित्या हे प्रशिक्षण पूर्ण केले.
- २) **आंतरराष्ट्रीय योग दिवस:-** दि. २१ जून २०१९ रोजी आंतरराष्ट्रीय योग दिनाच्या निमित्ताने महाविद्यालयाच्या क्रीडांगणावर सकाळी ६.०० वा. राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने एक दिवसीय योग शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. याप्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. आर. टकले हे प्रामुख्याने उपस्थित होते. या शिबिराचा लाभ घेण्यासाठी महाविद्यालयाचे व परिसरातील विद्यालयाचे विद्यार्थी व शिक्षक वर्ग, परिसरातील नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी क्रीडा संचालक डॉ. संदीप जगताप व राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या कार्यक्रमाधिकारी प्रा. डॉ. मंजुषा नळगीरकर व कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर तसेच स्वयंसेवक यांनी परिश्रम घेतले.
- ३) **कृषी दिन - वनमहोत्सव:-** दि. १ जुलै रोजी कृषी दिन व वनमहोत्सवाच्या निमित्ताने शासन आदेशानुसार महाविद्यालयाच्या परिसरामध्ये प्राचार्य डॉ. एस. आर. टकले यांच्या हस्ते १० वृक्षांची लागवड करून हा कृषी दिन व वनमहोत्सव दिन साजरा करण्यात आला. याप्रसंगी प्रा. पांडे, डॉ. थोरात, डॉ. कल्याणकर आदी उपस्थित होते. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर व डॉ. मंजुषा नळगीरकर यांनी घेतले.

- ४) **स्वच्छता - श्रमदान:-** दि. १४ ऑगस्ट २०१९ रोजी स्वातंत्र्य दिनाच्या एक दिवस पूर्व महाविद्यालयाच्या परिसरातील लुम्बिनी उद्यानातील झाडा-झुडपांची, त्यांच्या बुध्यांची, वृक्षांच्या बुध्यांची आळे करुन तसेच त्या ठिकाणी इतरत्र पडलेल्या, सुकलेल्या पानांचा कचरा टाकून उघड्या पडलेल्या मुळांना आच्छादित करण्यात आले. उद्यानात वाढलेल्या गवतांची काढणी, कापणी करुन त्याला वाढविण्यात आले व त्यांचे जैविक खतात रुपांतर करण्यात आले. महाविद्याल परिसरात पडलेला कचरा देखील उचलण्यात आला. तसेच महाविद्यालयाच्या प्रवेशद्वारापासून कार्यालयापर्यंच्या रस्त्यांची झाडून घेवून साफ-सफाई करण्यात आली. तेथील झाडांची सुद्धा निगा राखण्यात आली. यानंतर स्वयंसेवकांनी नाष्टा फराळ देण्यात आला. याप्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एस. आर. टकले यांनी मार्गदर्शन केले. तर कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर व डॉ. मंजुषा नळगीरकर यांनी देखील श्रमदानात सहभाग घेवून स्वयंसेवकांचा उत्साह वाढविला.
- ५) **रक्षाबंधन:-** दि. २९ ऑगस्ट २०१९ रोजी महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागातर्फे फुलंब्री गावातील आधार अनाथ बालकाश्रम, फुलंब्री व लहुजी साळवे बाल संस्कार केंद्र, फुलंब्री येथे रक्षाबंधनाचा कार्यक्रम घेण्यात आला. यावेळी आधार अनाथ बालकाश्रम येथील उपस्थित सर्व ९८ विद्यार्थी व लहुजी साळवे बाल संस्कार केंद्र येथील २५ विद्यार्थी यांना राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेविकांनी रक्षण व मार्गदर्शन करण्याचे वचन दिले. अशाप्रकारे रक्षाबंधनाचा सण राष्ट्रीय सेवा योजनेतर्फे साजरा करण्यात आला. याप्रसंगी प्रा. विजय पांडे हे प्रामुख्याने उपस्थित होते. कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर व डॉ. मंजुषा नळगीरकर यांनी सर्व उपस्थित विद्यार्थ्यांना व स्वयंसेविकांना मार्गदर्शन केले व कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी परिश्रम घेतले.
- ६) **कोल्हापूर येथील पूर आपत्तीत विद्यापीठाच्या आपत्ती व्यवस्थापन व मदत समुहात महाविद्यालय सहभाग:-** जुलै व ऑगस्ट महिन्यात पश्चिम महाराष्ट्र व अतिवृष्टीमुळे कोल्हापूर जिल्हा व परिसरात मोठ्या प्रमाणात निवासी क्षेत्रांमध्ये नागरिकांचे घरे व सामान वाहून गेले. तसेच शेतातील पिकांची व गावातील व्यावसायिक आस्थापने व दुकाने यांचे देखिल नुकसान झाले. या आपत्तीमध्ये मोठ्या प्रमाणात जिवित हानी देखिल झाली. कित्येक घरांमध्ये कर्ते पुरुष नव्हते. अशा परिस्थितीत पूर ओसरल्यावर परत नव्याने सर्व काही उभे करण्यासाठी मोठ्या प्रमाणात मनुष्यबळाची आवश्यकता होती. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे मे २०१९ मध्ये जे आव्हान-२०१९ राज्यस्तरीय आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षण शिबिरात सहभागी सर्व स्वयंसेविकांचा एक संघ तयार करुन कोल्हापूर परिसरात मदतीसाठी पाठविला. यात महाविद्यालयातर्फे राजू खरात याने देखिल दि. २८ ऑगस्ट ते ३ सप्टेंबर २०१९ दरम्यान सहभाग घेतला. आपत्तीग्रस्तांना मदत केली व सामाजिक बांधिलकी जोपासण्याचे काम केले.

- ७) **SED/NRD चा राज्यस्तरीय निवड व शिबिर आयोजन समितीत सहभाग:-** २०१९-२० च्या NSS, SRD/NRD परेड साठीच्या (SRD) राज्यस्तरीय प्रजासत्ताक दिन संचलन प्रशिक्षण पूर्ण निवड शिबिराचे आयोजन डॉ. बाबासाहेब आंबेकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबादच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागात दि. १४, १५ व १६ सप्टेंबर २०१९ रोजी करण्यात आले होते. या शिबिराचे आयोजन करुन शिबिर यशस्वी पार पाडण्यासाठी स्थापन करण्यात आलेल्या आयोजन समितीवर सदस्य म्हणून राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर यांनी काम पाहिले.
- ८) **राष्ट्रीय सेवा योजना दिनी:-** महाविद्यालयात दि. २९ सप्टेंबर २०१९ रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना दिन साजरा करण्यात आला. यावेळी राष्ट्रीय सेवा योजनेचे माजी स्वयंसेवक व सध्या प्रस्तुत महाविद्यालयात प्राध्यापक असणारे श्री. बाबासाहेब लहाने यांनी उपस्थितांना राष्ट्रीय सेवा योजनेत त्यांची कशी जडणघडण झाली या विषयावर आपले मनोगत व्यक्त केले. या कार्यक्रमाचे अध्यक्ष म्हणून प्राचार्य डॉ. एस. आर. टकले यांनी अध्यक्षीय समारोप केला. सुत्रसंचलन कार्यक्रमाधिकारी डॉ. मंजुषा नळगीरकर यांनी केले. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी प्रा. नितीन माळेगावकर यांनी परिश्रम घेतले.
- ९) **स्वच्छता रॅली:-** दि. २५ सप्टेंबर २०१९ रोजी फुलंब्री नगर पंचायतने दिलेल्या आदेशानुसार फुलंब्री शहरात स्वच्छते संदर्भात जनजागृती करण्यासाठी रॅली काढण्यात आली. ही रॅली महाविद्यालयातून निघून शहरातील बस स्थानक समोरून गावामध्ये सावता मंदीर, सोनार गल्ली, तेली गल्ली, साठे नगर व नंतर बाजार पट्टी मार्गे परत महाविद्यालयात आली. यावेळी स्वयंसेवकांनी स्वच्छतेसंदर्भात घोषणा देवून घोषणाचे फलक उंचावून नागरिकांचे लक्ष वेधून जनजागृती करण्यात आली.
- १०) **स्वच्छता व व्यसनमुक्ती शपथ:-** दि. ३ ऑक्टोबर २०१९ रोजी महाविद्यालयात २ ऑक्टोबर महात्मा गांधी जयंती निमित्त राष्ट्रीय सेवा योजना विभागामध्ये स्वयंसेवकांना एकत्रित करुन त्यांच्या कडून मी घाण करणार नाही व करू देणार नाही. मी परिसर स्वच्छ राखण्याचा प्रयत्न करीन. अशा आशयाची एक शपथ घेण्यात आली. यानंतर लगेच मी कोणत्याही प्रकारची नशा करणार नाही. मी तंबाखू, सिगारेट व दारू यापासून दूर राहील व माझे आरोग्य चांगले राखेल, अशी शपथ घेण्यात आली. यावेळी प्राचार्य डॉ. एस. आर. टकले, डॉ. मंजुषा नळगीरकर व प्रा. नितीन माळेगावकर उपस्थित होते.
- ११) **स्वच्छता-श्रमदान:-** दि. १६ नोव्हेंबर २०१९ रोजी दिवाळीच्या सुट्टीनंतर द्वितीय सत्रात महाविद्यालय सुरु झाल्यानंतर परिसरातील वाढलेले गवत व वाळलेली झाडांची पाने यांची साफ-सफाई करण्यात आली. जैविक कचरा, लुम्बिनी उद्यानातील वृक्षांच्या बुध्यांला लावून त्यांच्या मुळांना आळे सोडून आच्छादित करुन वृक्षांची

निगा राखण्यात आली. हे सर्व स्वयंसेवकांनी श्रमदानातून करण्यात आले. यावेळी कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर व डॉ. मंजुषा नळगीरकर यांनी देखील श्रमदान केले.

१२) एड्स डे:- दि. १ डिसेंबर २०१९ रोजी महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजना विभागात जागतिक एड्स दिनाच्या निमित्ताने एड्स कारणे व लक्षणे या विषयावर मार्गदर्शनपर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले. यावेळी राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर यांनी उल्लेखिलेल्या विषयावर उपस्थित स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले. यावेळी क्रीडा विभागाचे संचालक डॉ. संदीप जगताप यांची प्रमुख उपस्थित लाभली व त्यांनी स्वयंसेवकांना मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष डॉ. पांडुरंग कल्याणकर यांनी अध्यक्षीय समारोप केला तर कार्यक्रमाचे सुत्रसंचालन डॉ. मंजुषा नळगीरकर यांनी केले.

१३) HIV चाचणी:- दि. १३ जानेवारी २०२० रोजी दत्तक ग्राम लहान्याची वाडी येथे महाविद्यालयाचे स्वयंसेवकांची व तेथील ग्रामस्थांची मिळून ९५ जणांची HIV ची TEST घेण्यात आली. यावेळी कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर, डॉ. मंजुषा नळगीरकर, डॉ. संदीप जगताप व प्रा. बाबासाहेब लहाने हे उपस्थित होते.

१४) श्रमदान स्वच्छता:- दि. २१ जानेवारी २०२० रोजी प्रजासत्ताक दिनाच्या पूर्वतयारीसाठी व महाविद्यालयात होवू घातलेल्या स्नेहसंमेलनाच्या पार्श्वभुमिवर परिसरातील खेळाचे मैदान, उद्यान व प्रवेशद्वार व तेथुन कार्यालयापर्यंतचा रस्ता याची साफ-सफाई करण्यात आली.

१५) उत्कृष्ट स्वयंसेवक पुरस्कार:- दि. २५ जानेवारी २०२० रोजी महाविद्यालयात होणाऱ्या बक्षिस वितरण समारंभात २०१९-२० या वर्षाचा उत्कृष्ट स्वयंसेवक पुरस्कार बी. एस्सी. तृतीय वर्षाच्या विद्यार्थी रोहीत शिंदे या स्वयंसेवकास प्रमुख पाहुणे डॉ. मुस्तजीत खान (विद्यार्थी कल्याण विभाग, डॉ. बा. आ. म. वि. औरंगाबाद) व प्राचार्य डॉ. एस. आर. टकले यांच्या हस्ते प्रदान करण्यात आला. योवळी एव्हरेस्ट शिखर सर करणारे पोलीस श्री. रफिक शेख व संस्थेचे सचिव श्री. शामसुंदर नाईक उपस्थित होते.

१६) गाडगे महाराज जयंती:- दि. २३ फेब्रुवारी २०२० रोजी स्वच्छतेचे पुजारी किर्तनाच्या माध्यमातून जनतेला स्वच्छतेचे महत्त्व पटवून देणारे, समाज प्रबोधन करणारे संत गाडगे महाराज यांची जयंती महाविद्यालयात साजरी करण्यात आली. यावेळी प्राचार्य डॉ. एस. आर. टकले यांच्या हस्ते संत गाडगे महाराजांच्या प्रतिमेस पुष्पहार अर्पण करुन त्यांना अभिवादन करण्यात आले. याप्रसंगी कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर, डॉ. मंजुषा नळगीरकर व महाविद्यालयातील इतर प्राध्यापक वर्ग उपस्थित होते.

१७) कोविड-१९ संदर्भात कार्य:- जगभरात थैमान घातलेल्या कोरोना व्हायरस मुळे निर्माण झालेल्या कोविड-१९ या आजारामुळे भारतातील व महाराष्ट्रातील जन जीवन विस्कळीत झाले आहे. सध्या भारतात व महाराष्ट्रात लॉक डाऊन २.० चालू आहे. त्यामुळे बरेच नागरिक, मजूर १ महिन्यापासून घरातच अडकून पडले आहेत. त्यातील

बहुतांशी गरिब व अशिक्षित जनतेला बऱ्याच अडचणींना तोंड द्यावे लागते. त्यांना त्यांच्या अज्ञानामुळे बऱ्याच गोष्टींचे सभ्रम देखील त्यांच्या मनात आहेत. या सर्व पार्श्वभूमीवर भारत सरकार व महाराष्ट्र शासन विविध स्तरावरून त्यांच्यासाठी मदत पुरवत आहे. त्यांच्या अडीअडचणींना धावून जात आले. अडचणीत असलेल्यांना शासनाकडून मदतीसाठी १०७७ हा आपत्तीकालीन हेल्प लाईन फो क्रमांक देखील जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे. यावेळी राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे कार्यक्रमाधिकारी आळीपाळीने या ठिकाणी २४ तास हा टेलिफोन बुथ सांभाळण्याचे काम पाहत आहेत. शासनास या संकटात आपल्या परिने मदत करीत आहोत. यात महाविद्यालयाचे राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी प्रा. नितीन माळेगावकर यांनी देखील दि. १६ एप्रिल २०२० रोजी दिवसभर हा हेल्पलाईन टेलिफोन सांभळला.